

Số: /PGDDĐT
V/v Hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ
năng công dân số ở cấp tiểu học

Thanh Oai, ngày 16 tháng 10 năm 2024

Kính gửi: Ông (bà) Hiệu trưởng các trường Tiểu học.

Thực hiện Hướng dẫn số 3461/SGDDĐT-GDTH ngày 07/10/2024 của Sở Giáo dục và Đào tạo thành phố Hà Nội về hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng công dân số (GD-KNCDS) ở cấp tiểu học.

Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện hướng dẫn các trường Tiểu học trên địa bàn triển khai thực hiện GD-KNCDS ở cấp tiểu học như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý và giáo viên về vị trí, vai trò và ý nghĩa của GD-KNCDS trong thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông cấp tiểu học; thống nhất nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức GD-KNCDS; bồi dưỡng, nâng cao năng lực quản lý, tổ chức GD-KNCDS cho giáo viên.

Thực hiện hiệu quả GD-KNCDS, “đưa nội dung phổ cập kỹ năng số và an toàn, an ninh mạng, các nền tảng mở, phần mềm mã nguồn mở vào chương trình giảng dạy từ cấp tiểu học để hình thành sớm các kỹ năng cần thiết cho công dân số” (trích dẫn theo Quyết định số 131/QĐ-TTg ngày 25/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ). Trang bị kỹ năng công dân số giúp học sinh có kỹ năng và năng lực học tập, sống và làm việc an toàn, hiệu quả trong môi trường số.

Tổ chức GD-KNCDS trên cơ sở Khung năng lực số (NLS) dành cho học sinh phổ thông (Khung năng lực số dành cho học sinh phổ thông – Viện KHGD Việt Nam – Bộ GDĐT nghiên cứu dựa trên khung năng lực số của Châu Âu, UNESCO, UNICEF); phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí, trình độ phát triển nhận thức của học sinh tiểu học và điều kiện của nhà trường; đảm bảo mục tiêu, yêu cầu cần đạt của các môn học/hoạt động giáo dục có liên quan; thúc đẩy tổ chức dạy học tích hợp, giáo dục STEM, không gây áp lực, quá tải cho học sinh và giáo viên.

II. NỘI DUNG VÀ CÁC HÌNH THỨC TỔ CHỨC GD-KNCDS

1. Nội dung GD-KNCDS

Khung NLS là cơ sở xác định nội dung GD-KNCDS cho mỗi hình thức tổ chức GD-KNCDS. Nội dung GD-KNCDS dành cho cấp tiểu học bao gồm Chương trình giáo dục phổ thông môn Tin học và các nội dung khác dựa trên Khung NLS dành cho học sinh cấp tiểu học. Các nội dung GD-KNCDS được lựa chọn đáp ứng 7 miền năng lực trong Khung NLS với 26 năng lực thành phần. Mỗi năng lực thành phần được mô tả chi tiết, các mô tả này làm rõ những

kiến thức, kỹ năng và mức độ đạt được của học sinh tương ứng với mỗi miền năng lực và mỗi năng lực thành phần, đảm bảo có thể đo lường được.

2. Hình thức tổ chức GD-KNCDS

2.1. *Đạy học môn Tin học Chương trình giáo dục phổ thông 2018*

Môn Tin học là môn học bắt buộc trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Chương trình được thiết kế nhằm thực hiện vai trò chủ đạo trong việc giáo dục hình thành và phát triển năng lực Tin học với 5 thành phần năng lực (Sử dụng và quản lý các phương tiện CNTT và truyền thông, Ứng xử phù hợp trong môi trường số, Giải quyết vấn đề với sự hỗ trợ của CNTT và truyền thông, Ứng dụng CNTT và truyền thông trong học và tự học, Hợp tác trong môi trường số) thông qua 7 chủ đề nội dung (Máy tính và xã hội tri thức, Mạng máy tính và internet, Tổ chức lưu trữ tìm kiếm và trao đổi thông tin, Đạo đức pháp luật và văn hóa trong môi trường số, Ứng dụng tin học, Giải quyết vấn đề với sự trợ giúp của máy tính, Hướng nghiệp với tin học) và 3 mạch kiến thức hòa quyện (Học vấn số hóa phổ thông, CNTT và truyền thông, Khoa học máy tính).

Với 5 thành phần năng lực thông qua 7 chủ đề nội dung và 3 mạch kiến thức hòa quyện đáp ứng 7 miền năng lực của Khung NLS. Chương trình giáo dục phổ thông 2018 môn Tin học có cấu trúc, nội dung đáp ứng Khung NLS. Việc thực hiện dạy môn Tin học theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 là một hình thức thực hiện GD-KNCDS. Đây là hình thức chủ đạo, cơ bản trong các hình thức GD-KNCDS cho học sinh tiểu học.

2.2. *Tích hợp GD-KNCDS trong dạy học các môn học, hoạt động GD*

Trong các môn học, hoạt động giáo dục (sau đây gọi chung là môn học) thuộc Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đều hàm chứa những nội dung, cơ hội để hình thành và phát triển năng lực tin học và thực hiện GD-KNCDS cho học sinh. Do đó việc tích hợp nội dung GD-KNCDS vào quá trình dạy học các môn học là một giải pháp khả thi và hiệu quả để thực hiện GD-KNCDS cho học sinh.

Trong dạy học tích hợp GD-KNCDS, người giáo viên có nhiệm vụ nghiên cứu chương trình môn học, thực hiện tham chiếu Chương trình môn học với Khung NLS để xây dựng kế hoạch dạy học môn học trong đó xác định rõ địa chỉ, nội dung, hình thức tích hợp GD-KNCDS; xây dựng kế hoạch bài dạy bảo đảm mục tiêu, yêu cầu cần đạt của bài học đồng thời tích hợp nội dung GD-KNCDS một cách hiệu quả nhằm phát triển một hay nhiều năng lực thành phần thuộc một hay nhiều miền năng lực của Khung NLS. GD-KNCDS tích hợp trong dạy học các môn học ở cấp tiểu học chú trọng cả hình thức tích hợp nội môn và liên môn. Việc thiết kế và tổ chức dạy học bài học tích hợp nội dung GD-KNCDS có thể sử dụng hình thức bài học STEM theo một trong hai tiến trình thiết kế kỹ thuật hay nghiên cứu khoa học.

2.3. *Đạy học tăng cường GD-KNCDS*

Đạy học tăng cường nội dung GD-KNCDS là thực hiện bổ sung, tăng

cường nội dung và thời lượng GD-KNCDS trong kế hoạch giáo dục nhà trường. Trong đó tăng cường nội dung GD-KNCDS cho học sinh lớp 1, lớp 2 để thực hiện “hình thành sớm các kỹ năng cần thiết cho công dân số” đồng thời làm cơ sở để học sinh tiếp cận, học tập thuận lợi môn Tin học ở các lớp 3, lớp 4, lớp 5. Đối với lớp 3, lớp 4, lớp 5 tăng cường thời lượng, nội dung theo từng chủ đề, mạch kiến thức, miền năng lực nhằm củng cố, khắc sâu Chương trình giáo dục phổ thông môn Tin học đồng thời tạo điều kiện để học sinh nghiên cứu, khám phá, đào sâu, mở rộng kiến thức môn Tin học, phát triển năng lực tin học đáp ứng Khung NLS.

Day học tăng cường nội dung GD-KNCDS thường được tổ chức theo bài/tiết học trên quy mô, phạm vi lớp học của cơ sở giáo dục, có thể dạy trải đều theo số tiết/tuần (1-2 tiết/tuần) hoặc thành các chủ đề theo từng giai đoạn trong năm học. Căn cứ Khung NLS và điều kiện thực tiễn, các cơ sở giáo dục xây dựng kế hoạch tăng cường GD-KNCDS với nội dung và thời lượng phù hợp.

2.4. Tổ chức câu lạc bộ GD-KNCDS

Câu lạc bộ GD-KNCDS được tổ chức nhằm đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng của học sinh có năng khiếu, sở trường, sở thích. Nội dung GD-KNCDS cho mỗi câu lạc bộ thường là các chủ đề, mô đun, mạch nội dung kiến thức thuộc/đáp ứng một hay một số miền năng lực thuộc Khung NLS.

Căn cứ điều kiện cụ thể của cơ sở giáo dục nhu cầu, nguyện vọng của học sinh, cơ sở giáo dục lựa chọn nội dung và hình thức tổ chức các câu lạc bộ phù hợp xây dựng kế hoạch, chương trình câu lạc bộ nhằm tạo các sân chơi sáng tạo giúp học sinh huy động, tổng hợp kiến thức, kỹ năng từ nhiều lĩnh vực (môn học, chủ đề nội dung); phát huy năng khiếu, sở trường; phát triển năng lực, phẩm chất đáp ứng Khung NLS đảm bảo quy định, chất lượng, không gây quá tải, áp lực cho học sinh.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Giáo dục và Đào tạo:

Chỉ đạo thực hiện hiệu quả công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, cha mẹ học sinh và học sinh về vai trò của GD-KNCDS trong hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất học sinh theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 để tạo sự đồng thuận, huy động nguồn lực của cộng đồng triển khai thực hiện hiệu quả GD-KNCDS theo Chương trình giáo dục phổ thông cấp tiểu học.

Tham mưu UBND huyện bố trí nguồn kinh phí, trang thiết bị cơ sở vật chất để đảm bảo điều kiện thực hiện GD-KNCDS; xây dựng kế hoạch, tổ chức tập huấn, bồi dưỡng giáo viên, hướng dẫn, hỗ trợ, kiểm tra, đánh giá quá trình xây dựng và tổ chức thực hiện GD-KNCDS tại các trường tiểu học trên địa bàn.

Tiếp tục tham mưu tăng cường điều kiện về đội ngũ giáo viên đủ về số lượng, bảo đảm về cơ cấu, trình độ chuyên môn đặc biệt là đội ngũ giáo viên Tin học và các điều kiện về cơ sở vật chất, thiết bị dạy học đảm bảo thực hiện dạy môn Tin học và triển khai GD-KNCDS đáp ứng yêu cầu Chương trình giáo

dục phổ thông 2018.

Chỉ đạo các trường đưa nội dung GD-KNCDS vào kế hoạch giáo dục nhà trường, phù hợp với điều kiện cụ thể của mỗi nhà trường (đội ngũ, cơ sở vật chất, thiết bị dạy học...) và thực tế của địa phương.

Chỉ đạo các trường xây dựng kế hoạch dạy học các môn học tích hợp GD-KNCDS, thực hiện ở tất cả các môn học, các khối lớp. Xây dựng kế hoạch GD-KNCDS bằng các hình thức Dạy học tăng cường và Câu lạc bộ cho các khối lớp phù hợp với điều kiện cụ thể của nhà trường và quy định hiện hành.

Huy động các nguồn lực hợp pháp, sử dụng đúng mục đích, đúng quy định để thực hiện tổ chức GD-KNCDS.

Chỉ đạo các trường tổ chức sinh hoạt chuyên môn, phân tích, thảo luận, rút kinh nghiệm thường xuyên và xây dựng báo cáo tổng hợp những thuận lợi, khó khăn, những giải pháp và những bài học kinh nghiệm trong quá trình triển khai vào cuối mỗi học kì; tổng hợp báo cáo của các trường về các nội dung liên quan và báo cáo về Sở GDĐT trong quá trình thực hiện

2. Các trường tiểu học:

Thực hiện hiệu quả công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, cha mẹ học sinh và học sinh về vai trò của GD-KNCDS trong hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất học sinh theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 để tạo sự đồng thuận, huy động nguồn lực của cộng đồng triển khai thực hiện hiệu quả GD-KNCDS.

Xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện GD-KNCDS phù hợp với điều kiện cụ thể của nhà trường và đúng quy định, theo chỉ đạo, hướng dẫn của các cấp có thẩm quyền.

Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng cho cán bộ quản lý, giáo viên; đẩy mạnh tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo chuyên đề về thực hiện GD-KNCDS để nâng cao chất lượng đội ngũ thực hiện hiệu quả Chương trình GDPT 2018.

Kiểm tra đánh giá hiệu quả việc xây dựng và thực hiện kế hoạch; kịp thời phát hiện khó khăn vướng mắc và có các biện pháp xử lý phù hợp, linh hoạt; tổng hợp các ý kiến của cán bộ, giáo viên và tổ chuyên môn báo cáo Phòng Giáo dục và Đào tạo.

Phòng GD&ĐT đề nghị các trường Tiểu học nghiêm túc triển khai thực hiện, trong quá trình triển khai thực hiện nếu có vướng mắc cần báo cáo về Phòng Giáo dục và Đào tạo để được hướng dẫn kịp thời./.

Nơi nhận:

- Sở GDĐT (để báo cáo);
- UBND huyện (để báo cáo);
- Các trường TH (để t/h);
- Lưu: VT.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Nguyễn Thị Anh Đào